

AFDELING

SON-SY

CLASSIFICATIE

C1: Public Information

DATUM

14 november 2019

VERSIE

1.1

VERSIEDATUM

14 november 2019

STATUS

Definitief

PAGINA

1 van 37

Prekwalificatieproces

voor FCR, aFRR, mFRRsa, mFRRda en ROD

CONFIDENTIALITY CLASS:

C1 – Public Information

Disclaimer

Aansprakelijkheid en auteursrecht TenneT

Dit document wordt u aangeboden door TenneT TSO B.V. ("TenneT"). De inhoud ervan – alle teksten en beelden – is beschermd op grond van de auteurswet. Van de inhoud van dit document mag niets worden gekopieerd, tenzij daartoe expliciet door TenneT mogelijkheden worden geboden en aan de inhoud mag niets worden veranderd. TenneT zet zich in voor een juiste en actuele informatieverstrekking, maar geeft ter zake geen garanties voor juistheid, nauwkeurigheid en volledigheid.

TenneT aanvaardt geen aansprakelijkheid voor (vermeende) schade, voortvloeiend uit dit document, noch voor de gevolgen van activiteiten die worden ondernomen op basis van gegevens en informatie in dit document.

Aan dit document kunnen geen rechten worden ontleend.

Versiebeheer

Versienummer	Versiedatum	Beschrijving
V0.1	14-09-2018	Document ter consultatie
V1.0	13-03-2019	Document met procesbeschrijving zoals toe te passen per 14 maart 2019
V1.1	14-11-2019	Aanpassingen in gehele document

Inhoudsopgave

Disclaimer	2
Versiebeheer	2
Inhoudsopgave	3
1. Voorwoord	5
2. Definities en afkortingen	7
3. Inleiding tot het prekwalificatieproces	8
4. Inwerkingtreding	8
4.1 Uitzonderingsgronden	8
5. Procesbeschrijving	9
5.1 Toelichting op de stappen van het prekwalificatieproces	10
5.2 Beëindiging/intrekken van de prekwalificatie-status van een RLE/RLG	21
5.3 Tijdspad van het prekwalificatieproces	22
6. Algemene voorschriften en regelingen	24
6.1 Algemene voorschriften	24
6.2 Algemene regelingen	24
7. Verdere vragen	24
8. Bibliografie	25
Bijlage A. Toelichting Aanvraagformulier prekwalificatieproces	26
Bijlage B. FCR prekwalificatietest	30
Bijlage C. aFRR vrijwillige biedingen prekwalificatietest	31
Bijlage D. aFRR gecontracteerde biedingen prekwalificatietest	32
Bijlage E. mFRRsa prekwalificatietest	34
Bijlage F. mFRRda prekwalificatietest	35

Bijlage G. Reservevermogen Overige Doeleinden (ROD)

1. Voorwoord

In een elektrisch energievoorzieningsstelsel dient het gegenereerde vermogen in balans te zijn met het vermogen dat wordt verbruikt. Ongeplande wijzigingen in afname of invoeding van vermogen verstoren deze balans en veroorzaken frequentieveranderingen in het net, waarop de bij de Frequency Containment Reserve (FCR) betrokken installaties reageren. Dit containment proces waarborgt op grond van de proportionele sturing dat de balans tussen het gegenereerde en het verbruikte vermogen binnen enkele seconden wordt hersteld, zodat de frequentie binnen de toegestane grenzen wordt gestabiliseerd.

Het door TenneT gebruikte stelsel voor de landelijke balanshandhaving is de zogenaamde Frequentie Vermogens Regeling (FVR). Het belangrijkste doel is om door inzet van regelvermogen (automatic Frequency Restoration Reserve (aFRR)) zo efficiënt mogelijk te reageren op het optreden van significante Nederlandse regelfouten ten opzichte van het synchroon gekoppelde hoogspanningsnet van continentaal Europa. Doelstelling daarbij is om significante onbalans en de waarschijnlijk veroorzaakte frequentiefout binnen 15 minuten te herstellen. Daarnaast dient de FVR ook op kleinere onbalanssituaties te reageren om de omvang van de zogenaamde ongeplande uitgewisselde energie met de gekoppelde Transmissiesysteembeheerders (TSB) te beperken.

Bij grote onbalans kan TenneT voor een beperkte periode ook gecontracteerd noodvermogen (manual Frequency Restoration Reserve, direct activated (mFRRda)) activeren.

Als het resterend beschikbare regelvermogen onder een drempelwaarde komt, en de verwachting is dat dit langer dan enkele onbalans-verrekeningsperiodes (ISPs) zo zal blijven, dan zal door TenneT via een handmatige procedure reservevermogen (manual Frequency Restoration Reserve, schedule activated (mFRRsa)) geactiveerd worden totdat er weer voldoende regelvermogen beschikbaar is gekomen door corrigerende acties van marktpartijen. Ook de prijs kan een reden zijn om reservevermogen in te zetten wanneer dit goedkoper is dan langdurig geactiveerd regelvermogen. Biedingen reservevermogen worden altijd voor de volledige omvang en minimaal een volledige ISP geactiveerd.

Voor het oplossen van transportbeperkingen, het verlenen van bijstand aan het buitenland en tijdens uitvallen van internationale gelijkstroomverbindingen kan TenneT gebruik maken van Reservevermogen Overige Doeleinden (ROD).

Voortvloeiend uit de System Operations Guideline (SO-GL) [1] moeten potentiële leveranciers van frequentiebegrenzingsreserves (FCR) [[1], artikel 155] en frequentieherstelreserves (FRR) [[1], artikel 159] een prequalificatieproces met goed gevolg doorlopen. Waar in dit document gesproken wordt over FRR wordt zowel automatisch geactiveerde FRR (aFRR) als handmatig geactiveerd FRR (mFRRsa en mFRRda) bedoeld. Een landelijk netbeheerder wordt in de Guideline [1] aangeduid als Transmissiesysteembeheerder (TSB).

Met betrekking tot de FCR stelt de SO-GL [[1], artikel 155.1] het volgende:

"Een potentiële FCR-leverancier toont aan de reserveconnecterende TSB aan dat hij voldoet aan de technische en aanvullende vereisten als bedoeld in artikel 154 door het prekwalficatieproces van potentiële FCR-leverende eenheden of FCR-leverende groepen als omschreven in de leden 3 tot en met 6 met goed gevolg te doorlopen."

Met betrekking tot de FRR stelt de SO-GL [[1], artikel 159.2] het volgende:

"Een potentiële FRR-leverancier toont aan de reserveconnecterende TSB of de door de reserveconnecterende TSB in de FRR-uitwisselingsovereenkomst aangewezen TSB aan dat hij voldoet aan de technische minimumvereisten voor FRR als bedoeld in artikel 158, lid 1, de beschikbaarheidsvereisten voor FRR als bedoeld in artikel 158, lid 2, de op- en afregelsnelheidsvereisten als bedoeld in artikel 158, lid 1, en de aansluitingsvereisten als bedoeld in artikel 158, lid 3, door met succes het prekwalficatieproces van potentiële FRR-leverende eenheden of FRR-leverende groepen als omschreven in de leden 3 tot en met 6 te doorlopen."

Waar de SO-GL refereert naar potentiële leveranciers van FCR of FRR, hanteert het prekwalficatieproces de term aanvrager, ter simplificering en ten behoeve van de leesbaarheid van dit document. Dit laat onverlet dat een aanvrager naast succesvolle prekwalficatie ook een erkenning als BSP moet verkrijgen om balanceringsdiensten aan te bieden aan TenneT.

Om in aanmerking te komen voor de levering van FCR, aFRR, mFRRsa, mFRRda of ROD dient de aanvrager in de prekwalficatie aan te tonen dat wordt voldaan aan een aantal minimeisen. Dit document beschrijft de prekwalficatieprocessen voor FCR, FRR en ROD. Ten aanzien van het prekwalficeren van FRR wordt in dit document onderscheid gemaakt tussen vrijwillige biedingen aFRR, gecontracteerd aFRR, niet-gecontracteerd mFRRsa en gecontracteerd mFRRda.

2. Definities en afkortingen

Aanvrager	Leverancier of potentiële leverancier van balanceringsdiensten die een prekwalificatieproces heeft aangevraagd.
aFRR	Automatische Frequentieherstelreserves (automatic Frequency Restoration Reserve)
BSP	Balancing Service Provider
BRP	Balanceringsverantwoordelijke (Balance Responsible Party)
DSB	Distributiesysteembeheerder (Distribution System Operator (DSO))
FCR	Frequentiebegrenzingsreserves (Frequency Containment Reserve)
FRR	Frequentieherstelreserves (Frequency Restoration Reserve)
FVR	Frequentie Vermogens Regeling (Load Frequency Control (LFC))
ISP	Onbalans-verrekeningsperiode. Toelichting: In het verleden werd ISP ook Programma Tijdseenheid (PTE) genoemd.
mFRRda	manueel Frequentieherstelreserves direct activated (manual Frequency Restoration Reserve, direct activated)
mFRRsa	manueel Frequentieherstelreserves scheduled activated (manual Frequency Restoration Reserve, schedule activated)
PAT	Productie Acceptatie Test
Prekwalificatie	<i>"Proces ter verificatie van een reserveleverende eenheid of een reserveleverende groep, waarbij de eisen door de TSB zijn vastgesteld"</i> [[1], artikel 3.146]
Prekwalificatie-status	Zijnde geprekwalificeerd/de status, verkregen door het succesvol doorlopen van de prekwalificatie ofwel het prekwalificatieproces.
PQ	Zie: "Prekwalificatie"
RLE	Reserve Leverende Eenheid (Reserve Providing Unit (RPU))
RLG	Reserve Leverende Groep (Reserve Providing Group (RPG))
ROD	Reservevermogen Overige Doeleinden
SO-GL	VERORDENING (EU) 2017/1485 VAN DE COMMISSIE van 2 augustus 2017 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende het beheer van elektriciteitstransmissiesystemen [1]
TI	Technische Installatie
TSB	Transmissiesysteembeheerder (Transmission System Operator (TSO))
TSP	Transport Service Provider

3. Inleiding tot het prekwalificatieproces

Voortvloeiend uit de System Operations Guideline (SO-GL) [1] moeten BSP's van frequentiebegrenzingsreserves (FCR) [[1], artikel 155] en frequentieherstelreserves (FRR) [[1], artikel 159] een prekwalificatieproces met goed gevolg doorlopen.

Met betrekking tot de FCR stelt de SO-GL [[1], artikel 155.2] het volgende:

"Een potentiële FCR-leverancier toont aan de reserveconnecterende TSB aan dat hij voldoet aan de technische en aanvullende vereisten als bedoeld in artikel 154 door het prekwalificatieproces van potentiële FCR-leverende eenheden of FCR-leverende groepen als omschreven in de leden 3 tot en met 6 met goed gevolg te doorlopen."

Met betrekking tot de FRR stelt de SO-GL [[1], artikel 159.2] het volgende:

"Een potentiële FRR-leverancier toont aan de reserveconnecterende TSB of de door de reserveconnecterende TSB in de FRR-uitwisselingsovereenkomst aangewezen TSB aan dat hij voldoet aan de technische minimumvereisten voor FRR als bedoeld in artikel 158, lid 1, de beschikbaarheidsvereisten voor FRR als bedoeld in artikel 158, lid 2, de op- en afregelsnelheidsvereisten als bedoeld in artikel 158, lid 1, en de aansluitingsvereisten als bedoeld in artikel 158, lid 3, door met succes het prekwalificatieproces van potentiële FRR-leverende eenheden of FRR-leverende groepen als omschreven in de leden 3 tot en met 6 te doorlopen."

Voor de prekwalificatie voor het leveren van ROD zijn geen wettelijke voorschriften. Echter, omdat ROD een met mFRRsa vergelijkbaar proces kent van bieden en activeren, is het proces van prekwalificatie voor ROD ook opgenomen in dit document. Bij succesvolle voltooiing van de prekwalificatie volgt een erkenning als Transport Service Provider (TSP).¹ De eisen hiervoor zijn beschreven in bijlage G.

Dit document beschrijft de prekwalificatieprocessen voor FCR, FRR en ROD. Daar waar FRR genoemd wordt, wordt zowel aFRR als mFRRsa als mFRRda bedoeld.

4. Inwerkingtreding

TenneT past het in dit document beschreven prekwalificatieproces toe per 14 maart 2019.

4.1 Uitzonderingsgronden

BSP's hoeven voor het relevante product – voor de betreffende TI('s) – geen nieuw prekwalificatieproces te doorlopen als:

- a. Voor gecontracteerd FCR, aFRR of mFRRda: zij een contract hebben (gehad) met TenneT in de periode van 14 maart 2018 tot en met 13 maart 2019; of,

¹ De reden dat wordt afgeweken van de benaming BSP is tweevoudig. Ten eerste onderscheidt ROD zich van andere producten doordat het geen balanceringsdienst, maar een transportdienst betreft. Ten tweede zijn voor de invulling van het prekwalificatieproces voor de levering van transportdiensten geen wettelijke voorschriften, waar dat voor de erkenning als BSP wel het geval is.

- b. Voor vrijwillige biedingen aFRR of mFRRsa: TenneT van 14 maart 2018 tot en met 13 maart 2019 een door de BSP ingediende bieding balanceringsenergie heeft geactiveerd.

Een BSP behoudt/verkrijgt een prekwalficatie-status voor het relevante product door het voorkomen van bovengenoemde a. of b. voor 30 september 2019 schriftelijk te bevestigen aan TenneT door dit aan te geven op het aanvraagformulier voor prekwalficatie. BSP's die op 30 september 2019 geen aanvraagformulier voor prekwalficatie ingediend hebben, worden geacht het volledige prekwalficatieproces, inclusief bijbehorende tests en rapporten volgens beschrijving in dit document, te doorlopen.

Reeds gestarte prekwalficatieprocessen worden na inwerkingtreding van dit document vervolgd volgens de regels geldend op het moment van starten van de betreffende prekwalficatie.

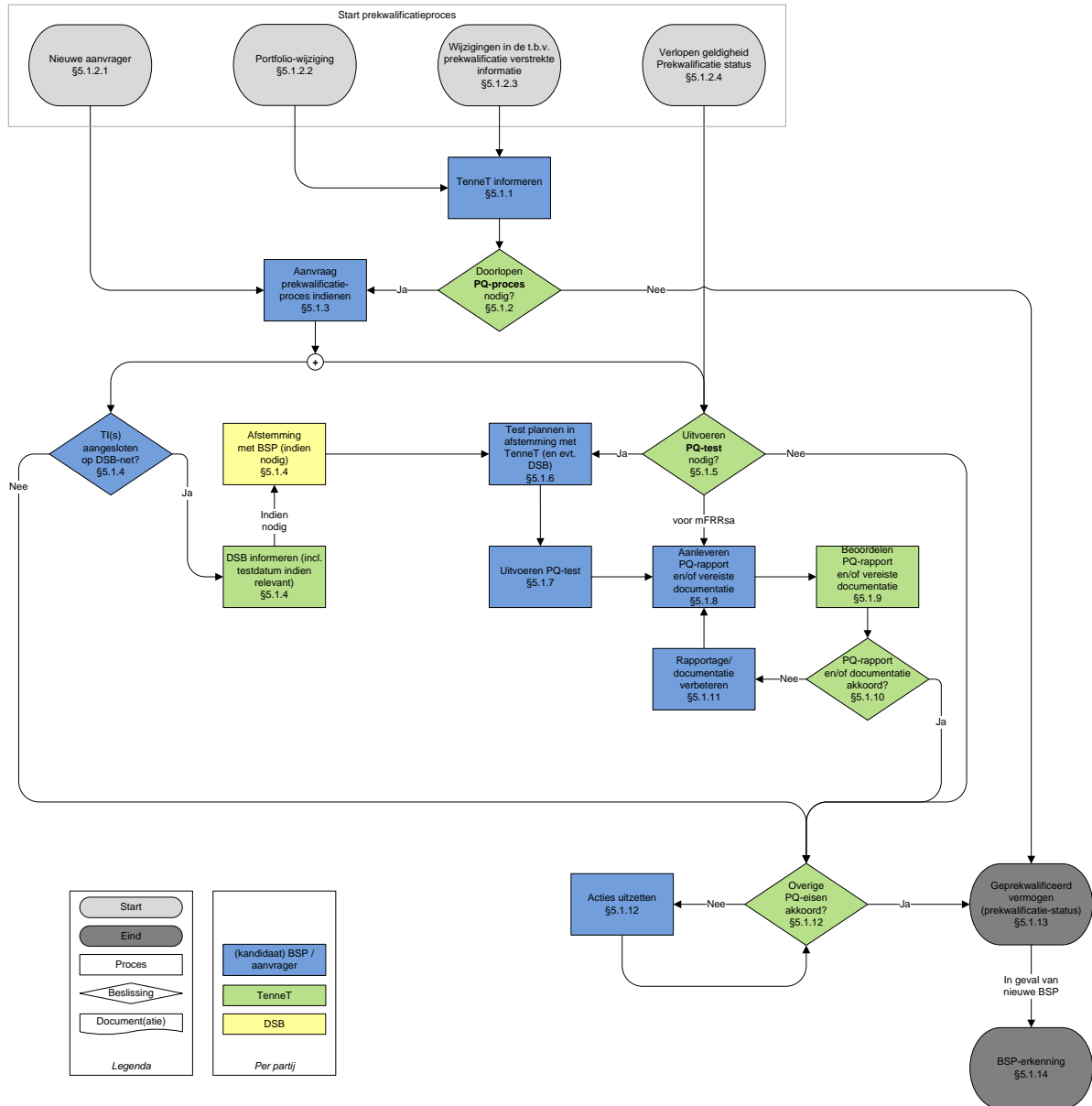
5. Procesbeschrijving

Een aanvraag tot prekwalficatie kan te allen tijde worden ingediend. Na succesvol het prekwalficatieproces doorlopen te hebben, kan de BSP de balanceringsdiensten aanbieden waarvoor hij geprekwalificeerd is.

Het prekwalficatieproces voor zowel FCR als FRR is weergegeven in onderstaande diagram (Figuur 1). Door middel van kleuren is voor elk deel van het proces aangeduid welke partij dient te acteren.

De verschillende stappen, geduid in Figuur 1, worden nader toegelicht in paragraaf 5.1.

Voor FCR, aFRR, mFRRsa, mFRRda en ROD is het proces dat doorlopen dient te worden vergelijkbaar. Verschillen worden, waar van toepassing, toegelicht.

Figuur 1: Prekwalficatieproces voor FCR en FRR

5.1 Toelichting op de stappen van het prekwalficatieproces

Er zijn verschillende zaken die een prekwalficatieproces kunnen starten:

- een nieuwe aanvrager, nog niet geprekwalificeerd voor het product, meldt zich bij TenneT;
- een wijziging in het portfolio van de BSP;
- een wijziging in de – ten behoeve van een (eerdere) prekwalficatie – verstrekte informatie;
- het verlopen van de geldigheid van de huidige prekwalficatie-status.

In de volgende paragrafen worden de benodigde acties (overeenkomstig de verschillende blokken in het procesdiagram) toegelicht.

5.1.1 TenneT informeren

In geval van wijzigingen ten opzichte van de huidige operatie (dus bij c^2 zoals hierboven genoemd) dient de BSP TenneT te informeren. Dit dient ten spoedigste, maar in ieder geval binnen twee weken, na het optreden van een dergelijke wijziging te gebeuren. Hierbij wordt ten minste de volgende informatie verstrekt:

- het geprekwalificeerde vermogen waarop de wijziging betrekking heeft;
- een beschrijving van de wijzigingen;
- de consequenties van de wijzigingen.

5.1.2 Doorlopen prekwalficatieproces nodig?

Nadat de BSP TenneT geïnformeerd heeft (zoals beschreven in paragraaf 5.1.1) over (voorgenomen) wijzigingen, beoordeelt TenneT of het doorlopen van het prekwalficatieproces nodig is. Indien een nieuwe prekwalficatie nodig is, kan de BSP besluiten niet opnieuw te prekwalficeren. In dat geval vervalt de prekwalficatie-status na maximaal 6 maanden na de beoordeling van TenneT, of eerder wanneer de bestaande prekwalficatie eerder vervalt op grond van de geldigheid van 5 jaar. Wanneer een prekwalficatie door TenneT tijdens het doorlopen van het prekwalficatieproces als onvoldoende wordt beoordeeld vervalt de betreffende prekwalficatie-status per direct.

Nota bene: Het doorlopen van het prekwalficatieproces staat niet gelijk aan het uitvoeren van een prekwalficatie*test*. Een prekwalficatie*test* kan, maar hoeft niet in alle gevallen, onderdeel zijn van het prekwalficatieproces.

5.1.2.1 Nieuwe aanvrager

In geval een nieuwe aanvrager, nog niet geprekwalificeerd voor het product, zich meldt bij TenneT dient altijd het prekwalficatieproces te worden doorlopen.

5.1.2.2 Wijziging in portfolio

Een bestaande BSP wil haar portfolio wijzigen door Technische Installaties (TI's) toe te voegen of te verwijderen. In geval van FCR kan de BSP, naast toevoegen of verwijderen van TI's, ook de samenstelling / verdeling van haar reserve leverende eenheid³ (RLE) of reserve leverende groep⁴ (RLG) wijzigen.

² Bij dit type wijziging valt bijvoorbeeld, maar niet uitsluitend, te denken aan veranderingen aan het regelalgoritme of verandering van benodigde hardware, zoals de frequentiemeter in geval van FCR.

³ „reserveleverende eenheid”: „op een gemeenschappelijk aansluitpunt aangesloten enkelvoudige elektriciteitsproductie-eenheid of samengestelde groep van elektriciteitsproductie-eenheden en/of verbruikerseenheden die voorziet in de vereiste levering van FCR, FRR of RR;” [[1], artikel 3.2.10].

⁴ „reserveleverende groep”: „een op meerdere aansluitpunten aangesloten groep van elektriciteitsproductie-eenheden, verbruikseenheden en/of reserveleverende eenheden die voorziet in de vereiste levering van FCR, FRR of RR;” [[1], artikel 3.2.11].

Afhankelijk van het product heeft dit de volgende implicaties voor het al dan niet moeten doorlopen van het prekwalificatieproces:

Tabel 1: Noodzaak PQ-proces

Product	WIJZIGING		
	Nieuwe TI toevoegen	TI verwijderen	Samenstelling RLE of RLG wijzigen
<i>FCR</i>	PQ-proces	Geen PQ-proces indien TI losstaande RLE was. PQ-proces indien TI onderdeel van RLE/RLG was.	PQ-proces
<i>aFRR</i>	PQ-proces	Geen PQ-proces, tenzij resterend vermogen in portfolio < geprekwalificeerd vermogen.	n.v.t.
<i>mFRRsa</i>	PQ-proces	Geen PQ-proces, tenzij resterend vermogen in portfolio < geprekwalificeerd vermogen.	n.v.t.
<i>mFRRda</i>	PQ-proces	Geen PQ-proces, tenzij resterend vermogen in portfolio < geprekwalificeerd vermogen.	n.v.t.
<i>ROD</i>	PQ-proces	Geen PQ-proces	n.v.t.

Nota Bene: Binnen een geprekwalificeerd portfolio staat het de BSP vrij RLE's/RLG's al dan niet te selecteren voor levering van balanceringsdiensten.

Indien de prekwalificatie een typegoedkeuring⁵ betreft dient de BSP de benodigde informatie daarvoor aan TenneT beschikbaar te stellen.

5.1.2.3 Wijzigingen in de ten behoeve van prekwalificatie verstrekte informatie

Afhankelijk van de doorgegeven wijziging, en dan met name de (te verwachte) consequentie(s), beoordeelt TenneT per geval of het doorlopen van het prekwalificatieproces (met of zonder test) noodzakelijk is.

5.1.2.4 Verlopen geldigheid prekwalificatie-status

De prekwalificatie-status wordt door TenneT opnieuw beoordeeld:

- a) ten minste elke vijf jaar [1], waarbij de termijn van vijf jaar start op het moment dat TenneT een prekwalificatie goedkeurt in het prekwalificatieproces
 Bij het verlopen van de geldigheidstermijn van vijf jaar is het doorlopen van het prekwalificatieproces noodzakelijk. In geval van herprekwalificatie wordt de BSP in de gelegenheid gesteld om, 6 maanden voor het vervallen van de prekwalificatiestatus, het prekwalificatieproces op te starten waarbij bij voortijdig succesvol voltooiën de huidige vervaldatum met 5 jaar wordt verlengd. De BSP

⁵ Typegoedkeuring is op dit moment alleen van toepassing voor FCR. Zie hiervoor paragraaf 5.3.1 van het Handboek FCR voor BSP's [2].

is verantwoordelijk voor het bijhouden van de geldigheidstermijn en dient uit eigen beweging een nieuw prekwalificatieproces op te starten.

- b) wanneer technische of beschikbaarheidsvereisten zijn veranderd [1].

Wijzigingen van technische of beschikbaarheidsvereisten worden door TenneT beschouwd, afhankelijk daarvan beoordeelt TenneT of een nieuw prekwalificatieproces nodig is. De BSP heeft na de melding van TenneT, maximaal 6 maanden (of korter in geval punt a ook van toepassing is) de tijd om de nieuwe prekwalificatie succesvol voltooid te hebben.

5.1.2.5 Uitzondering bij overdracht RLE/RLG

FCR

Wanneer een gehele RLE/RLG, die reeds geprekwalificeerd is voor FCR verandert van BSP, waarbij de nieuwe BSP voorafgaand aan de overdracht reeds een geldige prekwalificatie-status heeft voor FCR, hoeft voor de betreffende RLE/RLG geen nieuwe prekwalificatietest te worden uitgevoerd. Er dient wel een Aanvraagformulier ingediend te worden. In deze situatie blijft de vervaldatum van de prekwalificatie van de RLE/RLG ongewijzigd ten opzichte van deze bij de eerste BSP was. In deze situatie dienen beide BSP's TenneT hierover te informeren.

aFRR/mFRRsa/mFRRda

Een prekwalificatie heeft geen betrekking op de RLE/RLG maar op het portfolio van een BSP. Derhalve kan een TI worden overgedragen van een BSP naar een andere BSP mits de nieuwe BSP, voorafgaand aan de overdracht, reeds een geldige prekwalificatie-status heeft voor de betreffende dienst. De vervaldatum van de prekwalificatie-status van de ontvangende BSP blijft ongewijzigd. Voor de afdragende BSP geldt dat zijn portfoliovermogen groter of gelijk moet zijn aan het geprekwalificeerd vermogen om de bestaande prekwalificatie-status te behouden. In deze situatie dienen beide BSP's TenneT hierover te informeren.

5.1.3 Aanvraag prekwalificatieproces

Het prekwalificatieproces start met het insturen van een Aanvraagformulier door een (potentiële) BSP, de "aanvrager". Het "Aanvraagformulier" is beschikbaar via de website van TenneT. Een toelichting op het Aanvraagformulier voor het prekwalificatieproces is te vinden als bijlage A in dit document.

5.1.3.1 Privacy

In geval van kleinverbruikaansluitingen die als onderdeel van een RLE/RLG FCR, aFRR, mFRRsa, mFRRda of ROD gaan leveren, dient de aanvrager TenneT te informeren over het feit dat er kleinverbruikaansluitingen betrokken zijn zodat de benodigde afspraken⁶ in het kader van privacywetgeving in gang kunnen worden gezet. Zo heeft de aanvrager een informatieverplichting richting kleinverbruikaansluitingen waarin zij aangeeft dat persoonlijke data wordt ontvangen en uitgewisseld met de TSB.

⁶ Zowel tussen TenneT en BSP als tussen BSP en de kleinverbruikaansluitingen.

Een overeenkomst tussen aanvrager en TSB met betrekking tot privacy en datahandling dient vóór aanvraag van het prekwalficatieproces te zijn vastgesteld. In de overeenkomst geeft de aanvrager bijvoorbeeld aan dat de TSB deze data vervolgens (geheel of gedeeltelijk) zal delen met DSB(s). TenneT heeft hier een modelovereenkomst voor die opgevraagd kan worden via BSP@tennet.eu.

Het indienen van het Aanvraagformulier tot prekwalficatie en bijbehorende bijlagen mag – in geval dat kleinverbruikaansluitingen betrokken zijn – niet via e-mail plaatsvinden in verband met persoonlijke data. Hiervoor dient gebruik te worden gemaakt van een beveiligde omgeving van TenneT voor informatie-uitwisseling met TenneT (bijvoorbeeld: TransiT).

5.1.3.2 FCR

De SO-GL [[1], artikel 155.3] stelt het volgende met betrekking tot een aanvraag voor prekwalficatie van FCR:

"Een potentiële FCR-leverancier dient een formeel verzoek in bij de reserveconnecterende TSB, samen met de vereiste informatie van potentiële FCR-leverende eenheden of FCR-leverende groepen. Binnen acht weken na ontvangst van het verzoek bevestigt de reserveconnecterende TSB of het verzoek compleet is. Wanneer de reserveconnecterende TSB van mening is dat het verzoek niet compleet is, verstrekt de potentiële FCR-leverancier de aanvullende vereiste informatie binnen vier weken na ontvangst van het verzoek om aanvullende informatie. Wanneer de potentiële FCR-leverancier de gevraagde informatie niet binnen deze termijn verstrekt, wordt het verzoek geacht te zijn ingetrokken."

5.1.3.3 aFRR, mFRRsa en mFRRda

De SO-GL [[1], artikel 159.3] stelt het volgende met betrekking tot een aanvraag voor prekwalficatie van FRR:

"Een potentiële FRR-leverancier dient een formeel verzoek in bij de relevante reserveconnecterende TSB of de aangewezen TSB, samen met de vereiste informatie van potentiële FRR-leverende eenheden of FRR-leverende groepen. Uiterlijk acht weken na de ontvangst van het verzoek bevestigt de reserveconnecterende TSB dan wel de aangewezen TSB of het verzoek compleet is. Wanneer de reserveconnecterende TSB of de aangewezen TSB van mening is dat het verzoek niet compleet is, verzoekt hij om aanvullende informatie en verstrekt de potentiële FRR-leverancier de aanvullende vereiste informatie uiterlijk vier weken na ontvangst van dat verzoek. Wanneer de potentiële FRR-leverancier de gevraagde aanvullende informatie niet binnen deze termijn verstrekt, wordt het verzoek geacht te zijn ingetrokken."

5.1.4 Technische Installatie(s) aangesloten op DSB-net?

Wanneer TenneT het Aanvraagformulier van aanvrager ontvangen heeft, zullen twee acties worden uitgevoerd. De eerste actie bestaat uit het controleren of reserveleverende eenheden of groepen van de aanvrager aangesloten zijn op het netwerk van de regionale netbeheerder (DSB). Indien dit het geval is geldt het volgende:

"Tijdens de prekwalificatie van de op zijn distributiesysteem aangesloten reserveleverende eenheid of groep heeft elke reserveconnecterende DSB en elke intermediaire DSB het recht om, in samenwerking met de TSB, limieten vast te stellen wat betreft de levering van reserves werkzaam vermogen in zijn distributiesysteem of om de levering van reserves werkzaam vermogen in zijn distributiesysteem uit te sluiten op basis van technische redenen, zoals de geografische locatie van de reserveleverende eenheden en reserveleverende groepen." [1], artikel 182.4]⁷.

TenneT zal de DSB informeren over de aanvraag tot prekwalificatie, vanwege de potentiële invloed van de prekwalificatie op (de spanning in) het net. Daarnaast kan sprake zijn van geplande werkzaamheden op de betreffende locatie van een TI. Deze zaken kunnen voor de DSB grondslag vormen voor bezwaar. Criteria van de DSB kunnen vooraf duidelijk worden gemaakt, en de BSP wordt inhoudelijk geïnformeerd over eventuele bezwaren.

TenneT zal daarom maximaal 1 week vóór de prekwalificatietest, bij reserveleverende groepen of eenheden welke zijn aangesloten op het DSB-net, de betreffende DSB('s) informeren over de prekwalificatietest. Er is voor de DSB relevante informatie opgenomen in het Aanvraagformulier, bijvoorbeeld:

- Contactpersoon BSP
- Tijdsvenster prekwalificatietest
- EAN-code aansluiting
- Nominaal vermogen
- Regelbereik product
- Regelbereik totaal
- Type Technische Installatie

Een toelichting op deze gevraagde informatie is gegeven in bijlage A van dit document.

TenneT zal (een gedeelte van) het Aanvraagformulier doorsturen aan de desbetreffende DSB. De DSB zal het direct aan de BSP (met kopie aan de TSB) terugkoppelen als een prekwalificatietest niet kan plaatsvinden in verband met een storing of gepland onderhoud op het voorgestelde moment.

Indien de prekwalificatietest niet kan plaatsvinden op het voorgestelde moment (voor de desbetreffende aansluiting(en)), dient in overleg tussen DSB en BSP een alternatief moment bepaald te worden. Wanneer

⁷ Hoewel buiten scope van dit document omdat dit de activering van reserves betreft en niet de prekwalificatie, geldt daarnaast het volgende:

"Elke reserveconnecterende DSB en elke intermediaire DSB heeft het recht om, in samenwerking met de TSB, voorafgaand aan de activering van reserves tijdelijke limieten vast te stellen met betrekking tot de levering van reserves werkzaam vermogen die zich in zijn distributiesysteem bevinden. De respectieve TSB's komen met hun reserveconnecterende DSB's en intermediaire DSB's de toepasselijke procedures overeen." [1], artikel 182.5]

de DSB geen reactie stuurt binnen de daarvoor gestelde termijn (tot en met het uitvoeren van de test) wordt dit gezien als geen bezwaar.

Nota bene: In het geval van een typegoedkeuring of bij een portfoliowijziging van FRR hoeft er geen prekwalicatietest plaats te vinden. In dat geval zal de DSB op de hoogte gesteld worden van de wijziging op dezelfde wijze als hierboven beschreven.

5.1.5 Prekwalicatietest nodig?

Naast de controle op eventuele aansluitingen van de aanvrager in het DSB-net, zal TenneT vaststellen of het uitvoeren van een prekwalicatietest voor de aanvrager noodzakelijk is.

Of een prekwalicatietest moet worden doorlopen hangt af van de volgende factoren:

Product	WIJZIGING				Herprekwalicatie (na 5 jaar)
	Nieuw portfolio	Nieuwe TI toevoegen	TI verwijderen	Samenstelling RLE of RLG wijzigen	Huidig portfolio
<i>FCR</i>	PQ-test	PQ-test	Geen PQ-test indien TI losstaande RLE was. PQ-test indien TI onderdeel van RLE/RLG was.	PQ-test	PQ-test
<i>aFRR</i>	PQ-test	Geen PQ-test	Geen PQ-test ⁸	n.v.t.	PQ-test tenzij afgelopen jaar aantoonbaar volgens specificaties levering heeft plaatsgevonden
<i>mFRRsa</i>	Geen PQ-test	Geen PQ-test	Geen PQ-test	n.v.t.	PQ-test tenzij afgelopen jaar aantoonbaar volgens specificaties levering heeft plaatsgevonden
<i>mFRRda</i>	PQ-test	Geen PQ-test	Geen PQ-test ⁸	n.v.t.	PQ-test tenzij afgelopen jaar aantoonbaar volgens specificaties levering heeft

⁸ De prekwalicatie-status vervalt indien het resterend vermogen in het portfolio onder het minimale volume valt (bieding aFRR 1MW en contractwaarde mFRRda 20MW)

					plaatsgevonden
ROD	Geen PQ-test	Geen PQ-test	Geen PQ-test	n.v.t.	Geen PQ-test

Tabel 2: Noodzaak PQ-test

Indien een prekwalficatietest uitgevoerd dient te worden, zal de inhoud en zwaarte van de test per product verschillen. De vereisten van de prekwalficatietest per product zijn te vinden in de volgende bijlagen en bepaalde informatie is beschreven vanaf paragraaf 5.1.7:

- FCR Bijlage B;
- aFRR vrije biedingen Bijlage C;
- aFRR gecontracteerd Bijlage D;
- mFRRsa Bijlage E;
- mFRRda Bijlage F.

5.1.6 Test plannen in afstemming met TenneT

Indien de aanvrager als onderdeel van het prekwalficatieproces een prekwalficatietest dient uit te voeren, stemt de aanvrager de planning hiervan af met TenneT via het Aanvraagformulier.

Indien TenneT dit wenst moet TenneT, of een door TenneT aangewezen onafhankelijke derde, toegelaten worden bij de daadwerkelijke uitvoering van de prekwalficatietest. Indien TenneT kiest voor aanwezigheid informeert de aanvrager de betrokkenen van TenneT over de betreffende veiligheidseisen, toegangseisen en andere relevante zaken. Wanneer het voor TenneT wel wenselijk maar niet mogelijk is aanwezig te zijn is dit een reden om de planning via het Aanvraagformulier als niet-afgestemd te beschouwen.

Nota Bene: Zoals ook beschreven in Bijlage E en G bevat de prekwalficatietest voor de producten mFRRsa en ROD geen echte 'test', maar verklaart de aanvrager via documentatie dat de RLE/RLG voldoet.

5.1.7 Uitvoeren prekwalficatietest

Op het met TenneT afgestemde moment voert de aanvrager de prekwalficatietest uit.

5.1.7.1 FCR

Om een Technische Installatie of groep van TI's tot RLE of RLG te prekwalficeren voor de levering van FCR moet de RLE/RLG op technische eisen beproefd worden. De prekwalficatietest bestaat uit een serie aan tests die uitgevoerd dient te worden. De eisen met betrekking tot de prekwalficatietest voor FCR staan beschreven in bijlage B van dit document.

5.1.7.2 aFRR

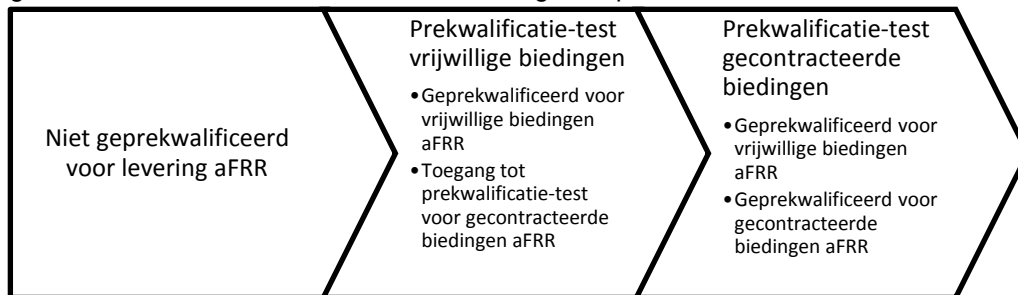
Om een portfolio te prekwalficeren voor de levering van aFRR moet het portfolio op technische eisen beproefd worden zoals hierna beschreven. Het is hierbij van belang onderscheid te maken tussen de prekwalficatie voor vrijwillige biedingen aFRR en voor gecontracteerde biedingen aFRR.

Vrijwillige biedingen aFRR

Voor vrijwillige biedingen aFRR staan de eisen met betrekking tot de prekwalficatietest in bijlage C van dit document.

Gecontracteerde biedingen aFRR

Om te kunnen prekwalficeren voor gecontracteerde biedingen aFRR dient een BSP eerst de testen voor vrijwillige biedingen aFRR te doorstaan en vervolgens een beschikbaarheidstest specifiek voor gecontracteerd aFRR. Aldus ontstaat het volgende proces:

Voor gecontracteerde biedingen aFRR staan de eisen met betrekking tot de prekwalficatietest in bijlage D van dit document.

5.1.7.3 mFRRsa

Voor de prekwalficatie van mFRRsa is geen prekwalficatietest nodig. Desalniettemin wordt de aanvrager gevraagd een en ander toe te lichten. Dit is toegelicht in bijlage E.

5.1.7.4 mFRRda

Voor mFRRda staan de eisen met betrekking tot de prekwalficatietest in bijlage F van dit document.

5.1.7.5 Reservevermogen overige doeleinden

Voor de prekwalficatie voor de levering van ROD is geen prekwalficatietest nodig. De aanvrager wordt wel gevraagd het één en ander toe te lichten. Dit is beschreven in bijlage G.

5.1.8 Aanleveren prekwalficatie-rapport en/of vereiste documentatie

De aanvrager levert aan TenneT aan:

- indien een prekwalficatietest heeft plaatsgevonden: een rapportage met de resultaten van de prekwalficatietest en de oorspronkelijke meetdata (zoals gespecificeerd) zoals gebruikt is voor de rapportage;
- indien geen prekwalficatietest heeft plaatsgevonden: de vereiste documentatie zoals per dienst beschreven in de bijlagen B t/m G van dit document.

Nota bene: Voor enkele producten bestaat een voorbeeldrapport dat dient te worden gebruikt om TenneT te informeren over de resultaten. EAN-codes (en eventuele andere persoonlijke gegevens) van

kleinverbruikaansluitingen mogen niet in de prekwalificatierapporten/documentatie genoemd worden. Indien noodzakelijk mogen deze in een aparte bijlage worden toegelicht. Voor het verzenden hiervan dient gebruik te worden gemaakt van een beveiligde omgeving voor informatie-uitwisseling met TenneT (bijvoorbeeld: TransiT).

5.1.9 Beoordelen prekwalificatierapport en/of documentatie

TenneT, of een door TenneT aangewezen onafhankelijke derde, beoordeelt de rapportage en/of de data van de prekwalificatietest, of de vereiste documentatie.

In geval van een prekwalificatietest is het uitgangspunt bij deze beoordeling dat de rapportage en/of de data volledig en eenduidig laat zien dat aan de minimumeisen wordt voldaan.

5.1.10 Prekwalificatierapport en/of documentatie akkoord?

Alleen als de verstrekte rapportage/documentatie volledig en eenduidig is, kan worden vastgesteld of de prekwalificatie al dan niet akkoord is. TenneT informeert de aanvrager of de rapportage/documentatie al dan niet volledig is. Indien de rapportage/documentatie niet volledig en eenduidig is informeert TenneT de aanvrager hierover en kan de aanvrager de rapportage/documentatie verbeteren en opnieuw aanleveren.

De prekwalificatietest mag op het moment van beoordelen niet eerder dan 3 maanden voor de beoordeling hebben plaatsgevonden.

5.1.11 Prekwalificatierapport en/of documentatie verbeteren

Wanneer de rapportage/documentatie niet volledig dan wel niet eenduidig is, moet de aanvrager de rapportage/documentatie verbeteren en opnieuw indienen bij TenneT.

Waar van toepassing kunnen gefaalde deeltests herhaald worden (in plaats van herhaling van de gehele prekwalificatietest) na goedkeuring van TenneT.

5.1.12 Overige PQ-eisen akkoord?

Overige prekwalificatie-eisen worden getoetst indien:

- het uitvoeren van een prekwalificatietest niet nodig is; of
- het prekwalificatierapport en/of vereiste documentatie akkoord is bevonden.

Deze zijn als volgt:

Tabel 3: Overige PQ-eisen

Product	Overige prekwificatie-eisen
FCR	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Om (een eerste maal) geprekwalificeerd te worden dient de aanvrager in staat te zijn allocatieberichten in te sturen zoals beschreven in het "Handboek FCR voor BSP's" [2]; ▪ De aanvrager moet in staat zijn om meetgegevens zoals beschreven in het "Handboek FCR voor BSP's" [2] te verzenden naar TenneT; <p>Nota Bene: Bij de eerste FCR-prekwificatie van een aanvrager wordt als afsluiting met de aanvrager toegang verleend tot het platform www.regelleistung.net.</p>
aFRR vrijwillige biedingen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Succesvol kunnen doen van een bieding via de geautomatiseerde systemen van TenneT (zie [3]), aan te tonen via de proceskwificatie voor aFRR biedingen; ▪ Dataverbinding met TenneT ten behoeve van de aansturing en verificatie. Dit omvat het specificeren van de te verwachten limieten van de uit te wisselen signalen.
aFRR gecontracteerd	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zie aFRR vrijwillige biedingen; ▪ Bij de eerste gecontracteerde aFRR-prekwificatie van een aanvrager wordt de aanvrager toegang verleend tot het TenneT platform.
mFRRsa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Succesvol kunnen doen van een bieding via de geautomatiseerde systemen van TenneT (zie [3]), aan te tonen via de proceskwificatie voor mFRRsa biedingen.
mFRRda	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bij de eerste gecontracteerde mFRRda-prekwificatie van een aanvrager wordt ter afsluiting de aanvrager toegang verleend tot het TenneT platform; ▪ Succesvolle ketentest (elektronische berichtenverkeer; ook bekend als Productie Acceptatie Test (PAT)).
ROD	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Succesvol kunnen doen van een bieding via de geautomatiseerde systemen van TenneT, aan te tonen via de proceskwificatie voor ROD biedingen.

Nota Bene: Het staat de aanvrager vrij deze overige prekwificatie-eisen gelijktijdig met de aanvraag tot prekwificatie te starten/implementeren.

5.1.13 Geprekwalificeerd vermogen

Wanneer het prekwificatieproces succesvol doorlopen is, wordt de RLE/RLG voor het betreffende vermogen geprekwalificeerd (prekwificatie-status). De termijn van geldigheid (vijf jaar) gaat in op het moment dat TenneT een prekwificatie goedkeurt.

De aanvrager vult in het Aanvraagformulier de sheet 'Overzicht_BSP_NL' in en stuurt het formulier aan TenneT volgens de aangegeven procedure. Indien het bestand informatie van kleinverbruikersaansluitingen bevat, mag geen gebruik worden gemaakt van e-mail maar dient gebruik te worden gemaakt van een beveiligde omgeving voor informatie-uitwisseling met TenneT (bijvoorbeeld: TransiT). Dit is verder toegelicht in het Aanvraagformulier.

Indien TI's van de RLE/RLG aangesloten zijn op het DSB-net, zal TenneT de betreffende DSB('s) per aansluiting over de prekwalficatie-status informeren. Ook een afmelding of aanpassing van een prekwalficatie-status meldt TenneT aan de betreffende DSB('s). Ten minste éénmaal per jaar vindt hiervoor een synchronisatie plaats tussen TSB en DSB's.

Nadat de prekwalficatie van de RLE/RLG is goedgekeurd zal TenneT de betreffende aanvrager hierover informeren.

5.1.14 Erkenning i.g.v. nieuwe BSP

Wanneer een aanvrager voor een eerste maal geprekwalificeerd wordt voor FCR, aFRR, mFRRsa, of mFRRda volgt een erkenning als BSP zodra een raamovereenkomst voor de betreffende dienst is ondertekend door beide partijen.

De BSP wordt opgenomen in de lijst van erkende BSP's op de TenneT website.

5.1.15 Einde

Het prekwalficatieproces wordt beëindigd wanneer het verzoek tot prekwalficatie is afgewezen, of het prekwalficatieproces niet succesvol is afgerond. Er is in dit geval geen (extra) vermogen geprekwalificeerd.

Het prekwalficatieproces wordt ook beëindigd wanneer een aanvrager besluit niet opnieuw te prekwalficeren. In dit geval vervalt de prekwalficatie-status van de betreffende RLE/RLG voor het betreffende product (indien van toepassing: vanaf het moment dat de wijziging is ingegaan). Wanneer een RLE/RLG aangesloten op het DSB-net niet langer geprekwalificeerd is, zal TenneT de betreffende DSB('s) hierover informeren.

Een aanvrager heeft de mogelijkheid, op ieder moment in het prekwalficatieproces, het prekwalficatieproces af te breken. Dit resulteert vervolgens in een afwijzing van de prekwalficatie.

5.2 Beëindiging/intrekken van de prekwalficatie-status van een RLE/RLG

TenneT is gerechtigd op ieder ogenblik een prekwalficatie-status te beëindigen/in te trekken indien:

- de geprekwalificeerde BSP zich, bij het verstrekken van informatie aan TenneT tijdens de procedure tot prekwalficatie, schuldig blijkt te hebben gemaakt aan het afleggen van valse verklaringen en/of het verstrekken van onjuiste informatie;
- bovenstaande (d.w.z. het voldoen aan de minimumeisen) niet meer controleerbaar is;
- indien in de praktijk blijkt dat de BSP niet, of niet meer, voldoet aan het gestelde in de actuele productspecificaties;
- de resultaten van een uitgevoerde audit waarbij de uitkomst tekortkomingen laat zien.

Wanneer de geprekwalificeerde BSP na voorafgaande ingebrekestelling niet meer voldoet aan de minimumeisen, zal TenneT per direct de prekwalficatie-status opschorten. Als nadat de betreffende BSP

een redelijke termijn voor herstel is gegeven nog steeds niet voldoet aan de minimumeisen zal TenneT de desbetreffende BSP van haar voornemen de prekwalficatie-status te beëindigen/in te trekken - en van de reden daartoe, uiterlijk vijftien (15) dagen vóór de datum waarop de prekwalficatie-status zal worden beëindigd - schriftelijk op de hoogte stellen.

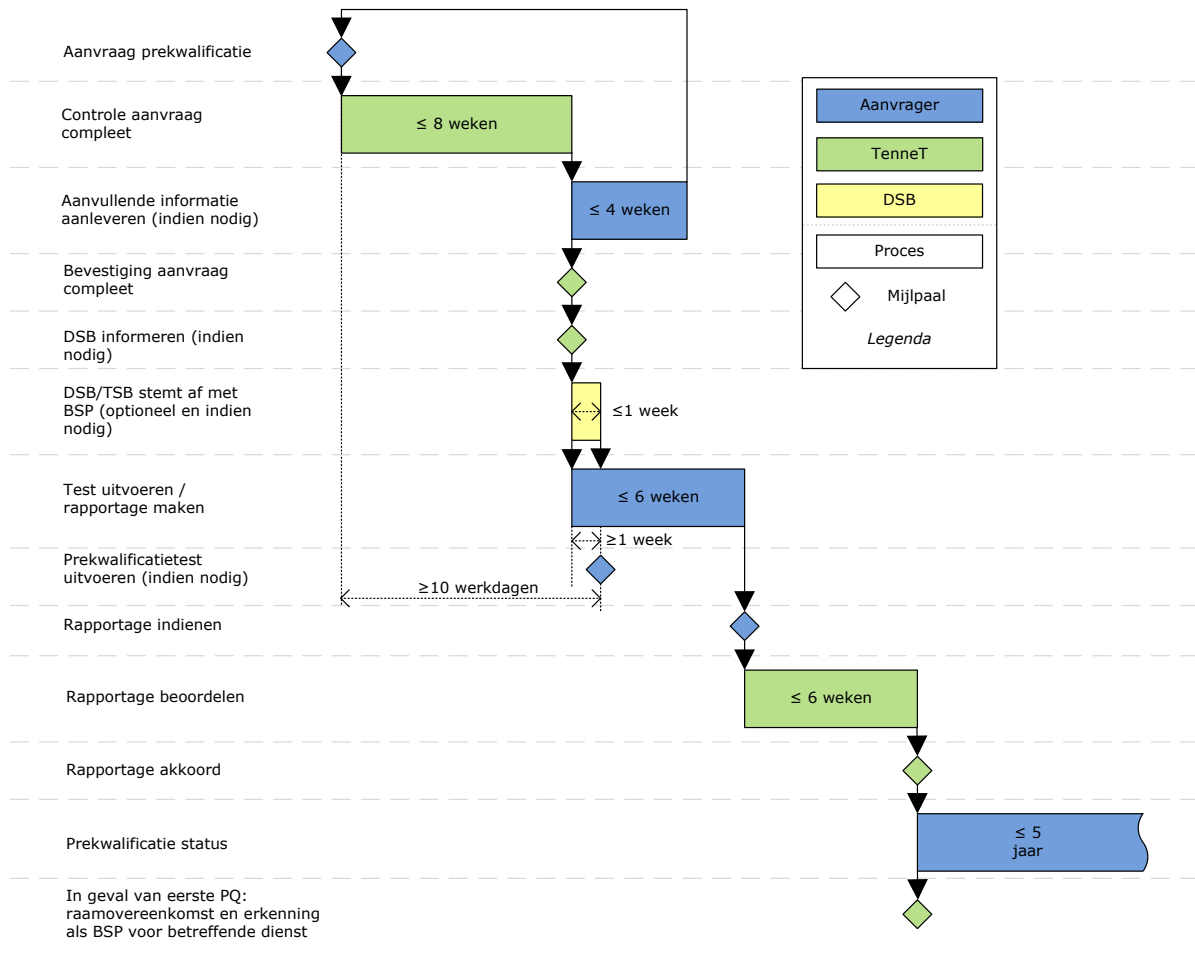
In geval een BSP een prekwalficatie-status wil afmelden vult de BSP in het Aanvraagformulier de sheets 'Afmelding_PQ_status_NL' en 'Overzicht_BSP_NL' in en stuurt het formulier aan TenneT volgens de aangegeven procedure. Indien het bestand informatie van kleinverbruikersaansluitingen bevat, mag geen gebruik worden gemaakt van e-mail maar dient gebruik te worden gemaakt van een beveiligde omgeving voor informatie-uitwisseling met TenneT (bijvoorbeeld: TransiT). Dit is verder toegelicht in het Aanvraagformulier.

5.3 Tijdsplan van het prekwalficatieproces

Het tijdsplan van het prekwalficatieproces is gedefinieerd in [[1] artikel 155 lid 3 en 4; artikel 159 lid 3 en 4]. Hieronder volgt de invulling hiervan.

- a) Een aanvraag tot prekwalficatie kan te allen tijde worden ingediend door middel van het insturen van het Aanvraagformulier. Binnen acht weken na ontvangst van het formele verzoek tot prekwalficatie bevestigt TenneT of het verzoek compleet is. Wanneer TenneT van mening is dat het verzoek niet compleet is zal TenneT de aanvrager verzoeken om aanvullende informatie aan te leveren. De aanvrager dient de aanvullende vereiste informatie binnen vier weken na ontvangst van het verzoek aan te leveren. Wanneer de aanvrager de gevraagde aanvullende informatie niet binnen deze termijn verstrekt, wordt het verzoek geacht te zijn ingetrokken. Het insturen van het volledig ingediende Aanvraagformulier definieert de start van het prekwalficatieproces.
- b) In geval van een prekwalficatie-test informeert de BSP TenneT ten minste **10** werkdagen voorafgaand aan de aanvang van de prekwalficatie-test over het aanvangsmoment van de prekwalficatie-test.
- c) In geval van een prekwalficatie-test bij een TI in het DSB-net informeert TenneT de betreffende DSB's ten minste 1 week voorafgaand aan de aanvang van de prekwalficatie-test over de prekwalficatie-test.
- d) Vanaf de bevestiging van TenneT van het volledig indienen van het Aanvraagformulier heeft de BSP 6 weken de tijd om alle overige benodigde documentatie/rapportage/testrapportages in te dienen.
- e) Binnen 6 weken vanaf het indienen van de documentatie/rapportage/testrapportages beoordeelt TenneT de verstrekte informatie en besluit TenneT of voldaan is aan de criteria voor prekwalficatie. TenneT stelt de aanvrager in kennis van zijn besluit. Indien niet alle vereiste rapportages en/of data en/of documentatie beschikbaar is, wordt het verzoek geacht te zijn ingetrokken.
- f) Het moment van goedkeuring van TenneT van een prekwalficatie-status definieert de aanvang van de maximale geldigheidsperiode van 5 jaar van de betreffende prekwalficatie-status.

De hierboven genoemde punten a, d en e betreffen maximale doorlooptijden. Opgeteld leidt dit tot een maximale doorlooptijd van 5 maanden. Zie ook Figuur 2.

Figuur 2: Doorlooptijden prekwalficatieproces (onder aanname van een succesvolle prekwalficatie) voor FCR en FRR.

6. Algemene voorschriften en regelingen

6.1 Algemene voorschriften

Onderstaande algemene voorschriften zijn van toepassing op de procedure tot (aanvraag tot) prekwalificatie:

- Kosten die door de aanvrager worden gemaakt, van welke aard ook, ten behoeve van het prekwalificatieproces, de aanvraag tot prekwalificatie en/of ten behoeve van daaropvolgende aanbestedingen, worden door TenneT niet vergoed.
- TenneT behoudt zich het recht voor middels een audit op haar kosten, uitgevoerd door een onafhankelijke partij, het totale proces van een BSP voor levering van FCR en/of FRR op juistheid te toetsen.
- Het uitvoeren van een prekwalificatietest brengt een onbalansrisico met zich mee. Het risico op eventuele onbalanskosten, welke voortkomen uit de prekwalificatietest ligt bij de BRP(s) van de TI('s) welke de aanvrager wil prekwalificeren. Het is de verantwoordelijkheid van de aansluiting en/of aanvrager om de betreffende BRP(s) en/of leverancier(s) over de prekwalificatietest te informeren. Echter, voor de prekwalificatie van gecontracteerd aFRR worden standaardprocessen gevolgd (omdat prekwalificatie van vrijwillige biedingen aFRR dan reeds succesvol voltooid is).
- Een prekwalificatietest kan leiden tot een toename van de kosten voor de netaansluiting, te betalen door de aangeslotene.

6.2 Algemene regelingen

6.2.1 Bewijsplicht

De BSP is verplicht om op verzoek van TenneT aan te tonen dat FCR en/of FRR volgens de eisen wordt geleverd.

Aanvullend controleert TenneT op basis van eigen (online) informatie of FCR en/of FRR volgens de eisen wordt geleverd.

6.2.2 Aanpassing van de minimumeisen

TenneT is gerechtigd, rekening houdend met de technische ontwikkelingen en ervaringen met de geldende voorschriften, de eisen die worden gesteld aan de BSP aan te passen en overeenkomstige bewijsstukken te eisen, of eventueel een nieuwe prekwalificatie uit te laten voeren. BSP zullen tijdig worden geïnformeerd over op handen zijnde wijzigingen.

6.2.3 Taal

De afwikkeling vindt plaats in de Nederlandse of Engelse taal.

7. Verdere vragen

Vragen met betrekking tot het prekwalificatieproces kunnen worden gericht aan TenneT via:

- BSP@tennet.eu

8. Bibliografie

- [1] Europese Commissie, VERORDENING (EU) 2017/1485 VAN DE COMMISSIE van 2 augustus 2017 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende het beheer van elektriciteitstransmissiesystemen, Brussel, 2017.
- [2] TenneT TSO B.V., „Handboek FCR voor BSP's,” 21 Augustus 2019 (of nieuwer). [Online]. Available: <https://www.tennet.eu/nl/elektriciteitsmarkt/ondersteunende-diensten/documenten-fcr/>. [Geopend 27 September 2019].
- [3] TenneT TSO B.V., „Handleiding bieden,” 21 Januari 2019 (of nieuwer). [Online]. Available: <https://www.tennet.eu/nl/elektriciteitsmarkt/ondersteunende-diensten/documenten-afrr/>. [Geopend 3 Juli 2019].
- [4] TenneT TSO B.V., „Productinformatie automatic Frequency Restoration Reserve,” 18 December 2018 (or newer). [Online]. Available: <https://www.tennet.eu/nl/elektriciteitsmarkt/ondersteunende-diensten/documenten-afrr/>. [Geopend 22 Februari 2019].
- [5] TenneT TSO B.V., „Uitvoeringsregels met betrekking tot Net- en Systeemcode,” januari 2018 (of nieuwer). [Online]. Available: <https://www.tennet.eu/nl/elektriciteitsmarkt/ondersteunende-diensten/documenten-algemeen/>. [Geopend 22 februari 2019].
- [6] TenneT TSO B.V., „Productinformatie mFRRda (Incident Reserve / Noodvermogen),” 13 november 2018 (of nieuwer). [Online]. Available: <https://www.tennet.eu/nl/elektriciteitsmarkt/ondersteunende-diensten/documenten-mfrrda/>. [Geopend 22 februari 2019].
- [7] TenneT TSO B.V., „Productspecificaties reservevermogen overige doeleinden,” 11 April 2019 (of nieuwer). [Online]. Available: <https://www.tennet.eu/nl/elektriciteitsmarkt/ondersteunende-diensten/documenten-reservevermogen-overige-doeleinden/>. [Geopend 3 Juli 2019].

Bijlage A. Toelichting Aanvraagformulier prekwalificatieproces

Het Aanvraagformulier is te vinden als separaat bestand via de website van TenneT. Per RLE of RLG dient dit formulier apart ingediend te worden.

Nota bene: Een overeenkomst tussen aanvrager en TSB met betrekking tot privacy en datahandling dient vóór aanvraag van de prekwalificatie te zijn vastgesteld in het geval sprake is van kleinverbruikersaansluitingen.

Het indienen van het Aanvraagformulier tot prekwalificatie en bijbehorende bijlagen mag – in geval dat kleinverbruikersaansluitingen betrokken zijn – niet via e-mail plaatsvinden in verband met persoonlijke data! Hiervoor dient gebruik te worden gemaakt van een beveiligde omgeving voor informatie-uitwisseling met TenneT (bijvoorbeeld: TransiT).

Toelichting op de verschillende tabbladen in het Aanvraagformulier

Het aanvraagformulier bevat de volgende tabbladen die in de volgende situaties worden gebruikt.

- Instructie_NL
Geeft algemene informatie over de tabbladen en het versturen van bestanden aan TenneT
- PQ aanvraag_NL
Wordt gebruikt voor de (eerste) aanvraag van een prekwalificatieproces
- Overzicht BSP_NL
Wordt gebruikt wanneer er een update is van een bestaande prekwalificatie status
- Afmelding PQ-status_NL
Wordt gebruikt om de PQ-status van een RLE/RLG af te melden.

Toelichting van de termen in het Aanvraagformulier

Het Aanvraagformulier bevat de volgende invulvelden. Definitie: positief/opregelend (+) is gedefinieerd als invoeding in het systeem, negatief/afregelend (-) is gedefinieerd als afname uit het systeem.

- Naam aanvrager
Naam van de aanvragende partij die het prekwalificatieproces aanvraagt. Deze informatie is nodig voor het registreren van de uiteindelijke prekwalificatie-status.
- EIC-code aanvrager (alleen nodig voor FCR)
EIC-code van de partij die het prekwalificatieproces aanvraagt. Deze informatie is nodig voor het registreren van de uiteindelijke prekwalificatie-status.
- EAN-code aanvrager
EAN-code van de partij die het prekwalificatieproces aanvraagt. Deze informatie is nodig voor het registreren van de uiteindelijke prekwalificatie-status.
- RLE/RLG naam
Aanvrager specificeert een naam voor de te prekwalificeren RLE/RLG. Deze informatie wordt gebruikt voor het registreren van de uiteindelijke prekwalificatie-status.

- RLE/RLG code (indien van toepassing) (optioneel)
Aanvrager kan een code (korte naam) specificeren voor de te prekwalficeren RLE/RLG. Deze informatie wordt, indien gespecificeerd, gebruikt voor het registreren van de uiteindelijke prekwalficatie-status.
- Prekwalficatie aanvraag voor balanceringsdienst/transportdienst
Balanceringsdienst/transportdienst waarvoor de aanvrager wil prekwalficeren. Deze informatie is nodig voor het registreren van de uiteindelijke prekwalficatie-status.
- Te prekwalficeren volume balanceringsdienst/transportdienst (positief; MW)
Het positieve volume wat de aanvrager wil prekwalficeren voor gegeven dienst en gegeven RLE/RLG. Deze informatie is nodig voor het beoordelen van de rapportage en voor het registreren van de uiteindelijke prekwalficatie-status.
- Te prekwalficeren volume balanceringsdienst/transportdienst (negatief; MW)
Het negatieve volume wat de aanvrager wil prekwalficeren voor gegeven dienst en gegeven RLE/RLG. Deze informatie is nodig voor het beoordelen van de rapportage en voor het registreren van de uiteindelijke prekwalficatie-status.
- Test datum/dagdeel
Indien van toepassing, datum/data waarop de prekwalficatie test zal gaan plaatsvinden. Deze informatie is nodig voor afstemming van de test (met de DSB/TSB) en zodat TenneT eventueel aanwezig kan zijn.
- Contactpersonen prekwalficatieproces
Naam van de contactpersoon(contactpersonen) van de aanvrager voor wat betreft het prekwalficatieproces. Deze informatie is nodig voor communicatie tussen aanvrager en TenneT (en DSB(s), indien nodig) gedurende het prekwalficatieproces.
- Tel. nummer
Telefoonnummer van de contactpersoon van de aanvrager voor wat betreft het prekwalficatieproces. Deze informatie is nodig voor communicatie tussen aanvrager en TenneT (en DSB(s), indien nodig) gedurende het prekwalficatieproces.
- E-mail adres
E-mail adres van de contactpersoon van de aanvrager voor wat betreft het prekwalficatieproces. Deze informatie is nodig voor communicatie tussen aanvrager en TenneT (en DSB(s), indien nodig) gedurende het prekwalficatieproces.
- Tel. nummer storingsdienst
Telefoonnummer van de storingsdienst van de aanvrager voor wat betreft het prekwalficatieproces. Dit telefoonnummer moet 24 uur per dag en 7 dagen per week bereikbaar zijn. Deze informatie is nodig voor communicatie tussen aanvrager en TenneT (en DSB(s), indien nodig) gedurende het prekwalficatieproces.

Per TI (als onderdeel van de RLE/RLG)

- TI naam
Deze informatie wordt gebruikt voor communicatie over deze TI met betrekking tot het prekwalficatieproces.

- EAN-code van de aansluiting
EAN-code van de te TI (als onderdeel) van de te prekwalficeren RLE/RLG. Deze informatie is nodig voor afstemming met de DSB (indien nodig).
- Kleinverbruikersaansluiting [Ja/Nee]
In geval van kleinverbruikersaansluitingen die als onderdeel van een RLE/RLG FCR, aFRR, mFRRsa, mFRRda of ROD gaan leveren, dient de aanvrager TenneT te informeren over het feit dat er kleinverbruikersaansluitingen betrokken zijn zodat de benodigde afspraken⁹ in het kader van privacywetgeving in gang kunnen worden gezet. Deze informatie is nodig voor communicatie tussen aanvrager en TenneT (en DSB(s) indien nodig) gedurende het prekwalficatieproces.
- P_{nom} [MW]
Nominaal vermogen van de Technische Installatie. De waarde dient gedefinieerd te zijn als een positieve getalswaarde als 'het maximum van absolute afname en de absolute invoeding'. Ofwel in formulevorm:
$$P_{nom} = \max(|P_{load}|, |P_{generation}|)$$

Deze informatie is nodig voor het prekwalficatieproces.
- Regelbereik balanceringsdienst/transportdienst (positief, MW)
De aanvrager doet een aanvraag tot prekwalficatieproces voor een bepaalde dienst en voor een bepaalde RLE/RLG. Deze waarde beschrijft met welke hoeveelheid de betreffende TI maximaal bijdraagt aan het te prekwalficeren positief vermogen. De waarde dient gedefinieerd te zijn als een positieve getalswaarde. Deze informatie is nodig voor de afstemming met DSB's (indien nodig) en voor het beoordelen van de rapportage.
- Regelbereik balanceringsdienst/transportdienst (negatief, MW)
De aanvrager doet een aanvraag tot prekwalficatieproces voor een bepaalde dienst en voor een bepaalde RLE/RLG. Deze waarde beschrijft met welke hoeveelheid de betreffende TI maximaal bijdraagt aan het te prekwalficeren negatief vermogen. De waarde dient gedefinieerd te zijn als een negatieve getalswaarde. Deze informatie is nodig voor de afstemming met DSB's (indien nodig) en voor het beoordelen van de rapportage.
- Totaal regelbereik (positief, MW)
Naast de positieve bijdrage aan het in dit prekwalficatieproces te prekwalficeren volume kan het zijn dat een TI ook (reeds) bijdraagt aan andere balanceringsdiensten. De hier in te vullen waarde vormt de som van **alle** reeds geprekwalificeerde volumes (t.b.v. balanceringsdiensten) en het in deze aanvraag te prekwalficeren volume voor deze betreffende TI. Mochten er voor deze TI andere aanvragen dan wel al lopende prekwalficatieprocessen zijn, dan dienen de volumes daarvan ook meegeteld te worden. De waarde dient gedefinieerd te zijn als een positieve getalswaarde. De minimale toegestane waarde is gelijk aan 'Regelbereik balanceringsdienst/transportdienst (positief, MW)'. Deze informatie is nodig voor de afstemming met DSB's (indien nodig).
- Totaal regelbereik (negatief, MW)
Naast de negatieve bijdrage aan het in dit prekwalficatieproces te prekwalficeren volume kan het zijn dat een TI ook (reeds) bijdraagt aan andere balanceringsdiensten. De hier in te vullen waarde vormt de som van **alle** reeds geprekwalificeerde volumes (t.b.v. balanceringsdiensten) en het in deze aanvraag te prekwalficeren volume voor deze betreffende TI. Mochten er voor deze TI andere aanvragen dan wel al lopende prekwalficatieprocessen zijn, dan dienen de volumes daarvan ook meegeteld te worden. De waarde dient gedefinieerd te zijn als een negatieve getalswaarde. De

⁹ Zowel tussen TenneT en BSP als tussen BSP en de kleinverbruikersaansluitingen.

maximale toegestane waarde is gelijk aan 'Regelbereik balanceringsdienst/transportdienst (negatief, MW)'. Deze informatie is nodig voor de afstemming met DSB's (indien nodig).

- DSO/TSO (indien van toepassing)
Indien de TI een aansluiting is op het DSB-net betreft dient de naam van de DSB opgegeven te worden. Deze informatie is nodig voor de afstemming met DSB's (indien nodig).
- Type technische installatie (productie/afnemer/opslag)
Optioneel veld: De aanvrager kan hier specificeren wat voor type TI het betreft t.b.v. afstemming met de DSB. Deze informatie is nodig voor de afstemming met DSB's (indien nodig).
- Maximale ramprate (MW/s)
Optioneel veld: de aanvrager kan hier specificeren wat de maximale ramprate van de TI is t.b.v. afstemming met de DSB. De waarde dient als positief getal te worden gespecificeerd en betreft het maximum van de absolute waarden van opregelsnelheid en afregelsnelheid zoals gedefinieerd in de volgende vergelijking.

$$RampRate_{max} = \max(|RampRate_{max,+}|, |RampRate_{max,-}|)$$

Deze informatie is nodig voor de afstemming met DSB's (indien nodig). Indien geen waarde wordt gespecificeerd doet de DSB een aanname.

- Typegoedkeuring aanvraag? Zo ja, vul EAN overeenkomstig in.
Indien de aanvrager gebruik wil maken van typegoedkeuring (alleen van toepassing bij FCR) dient in dit veld de EAN ingevuld te worden van de referentie-TI. De referentie-TI vormt onderdeel van een reeds door deze aanvrager geprekwalificeerde RLG. De TI en de referentie-TI dienen:
 - van hetzelfde type te zijn (meer specifiek dan zoals bij veld 'Type Technische Installatie (productie/afnemer/opslag' gedefinieerd);
 - een nominaal vermogen van < 1,5 MW te hebben;
 - aantoonbaar hetzelfde regelgedrag te vertonen.Deze informatie is nodig om te beoordelen of een typegoedkeuring van toepassing kan zijn.
- Opmerkingen (vul het hier in als in geval van typegoedkeuring het een TI achter een aansluiting betreft)
Indien de referentie-TI (zie ook het veld: 'Typegoedkeuring aanvraag? Zo ja, vul EAN overeenkomstig in') niet de enige TI achter een aansluiting betreft dient de aanvrager dit hier nader toe te lichten. Deze informatie is nodig om te beoordelen of een typegoedkeuring van toepassing kan zijn.

Bijlage B. FCR prekwalificatietest

Het testprotocol, de eisen en rapportageverplichtingen voor de FCR prekwalificatietest zijn te vinden in [2].

Bijlage C. aFRR vrijwillige biedingen prekwalificatietest

Om in aanmerking te komen voor vrijwillige biedingen aFRR dient de aanvrager naar eigen inzicht en in afstemming met TenneT een aantal tests uit te voeren en zodoende aan te tonen dat hij aan de eisen voor levering van vrijwillige biedingen aFRR voldoet.

De tests moeten ten minste demonstreren dat:

- aFRR-biedingen met een regelsnelheid van ten minste het percentage dat in [4] opgenomen is, kunnen worden opgeregeld en/of afgeregeld;
- een vermogensverandering zichtbaar is binnen 30 seconden na een setpointverandering.

Aan de hand van de tests dient de aanvrager een rapport bij TenneT in waarin de tests en de uitkomsten daarvan beschreven zijn. Dit rapport heeft een met TenneT afgestemde opbouw en beschrijft ten minste de volgende zaken:

- datum en tijdstip van de test;
- tijdsynchrone waarden van het verstuurd setpoint, het gemeten vermogen (per RLE en RLG) en het referentiesignaal als data en in grafiekvorm;
- analyse(s) waarin, aan de hand van de data, toegelicht is dat:
 - de vermogensverandering zichtbaar is binnen 30 seconden na een setpointverandering;
 - de vermogensverandering overeenkomt met het met TenneT vooraf afgestemde vermogen;
 - het met TenneT afgestemde vermogen geactiveerd kan worden binnen de automatische FRR-activeringstijd;
- toelichting op de opbouw/methode van het referentiesignaal.

De aanvrager dient de oorspronkelijke meetdata (inclusief onderliggende data per TI) van de test met een resolutie van ten minste eens per 4 seconden op te slaan en te bewaren gedurende 5 jaar, of tot er opnieuw geprekwalificeerd is. TenneT kan deze data opvragen voor controle.

Bijlage D. aFRR gecontracteerde biedingen prekwalificatietest

De hier beschreven test is aanvullend op de test voor aFRR vrijwillige biedingen.

De prekwalificatietests dienen met normale operationele instellingen plaats te vinden. Indien een BSP alleen prekwalificeert voor op- dan wel afregelen dient hij alleen de onderdelen uit te voeren in de aangeboden richting.

Om aan te tonen dat BSP in staat is om biedingen te doen en vervolgens conform specificaties te leveren wordt:

- a) de BSP geacht gedurende minimaal één week aaneengesloten voor elke ISP bieding(en) te doen voor op- en/of voor afregelen, met een met TenneT overeen te komen omvang voor elk van de categorieën die men wil aanbieden (op- dan wel afregelend of beide);
- b) gedurende bovengenoemde aaneengesloten periode de BSP minimaal 10 maal daadwerkelijk afgeroepen; de activaties in deze periode dienen voorts in ieder geval aan de volgende eisen te voldoen:
 - a. minimaal twee activaties voor afregelen (vervalt bij alleen opregelvermogen);
 - b. minimaal twee activaties voor opregelen (vervalt bij alleen afregelvermogen);
 - c. minimaal twee activaties tussen 08:00 uur en 20:00;
 - d. minimaal twee activaties tussen 20:00 uur en 08:00.

Het is aan de BSP biedingen te doen zodanig dat voldoende activaties plaatsvinden om aan de prekwalificatie-eisen te kunnen voldoen.

In geval van gebrekkige respons¹⁰ in de aaneengesloten periode van één week, volgt afkeur van de prekwalificatietest, tenzij TenneT op basis van aanvullende informatie van de BSP besluit dat een gebrekkige respons niet in acht hoeft worden genomen, omdat het bijvoorbeeld een oorzaak betrof waarvan herhaling onwaarschijnlijk is.

Aan de hand van de tests dient de BSP een rapport bij TenneT in waarin de tests en de uitkomsten daarvan beschreven zijn. Dit rapport heeft een met TenneT vooraf afgestemde opbouw en beschrijft ten minste de volgende zaken:

- datum en tijdstip van de test;
- tijdsynchrone waarden van het verstuurd setpoint, het gemeten vermogen (per RLE en RLG) en het referentiesignaal als data en in grafiekvorm;
- analyse waarin, aan de hand van de data, toegelicht is dat:
 - de vermogensverandering waarneembaar is binnen 30 seconden na een verandering in het setpoint;

¹⁰ Gebrekkige respons van BSP wil zeggen dat een BSP bij activatie door TenneT niet handelt conform de desbetreffende Regelinstructie of niet voldoet aan de specificaties (Reactietijd, Regelsnelheid) als omschreven in de productspecificatie.

- de vermogensverandering overeenkomt met het geactiveerde vermogen;
- het met TenneT afgestemde vermogen geactiveerd kan worden binnen de automatische FRR-activeringstijd;
- toelichting op de opbouw/methode van het referentiesignaal.

De BSP dient de oorspronkelijke meetdata (inclusief onderliggende TI) van de test met een resolutie van ten minste eens per 4 seconden op te slaan en te bewaren gedurende 5 jaar, of tot er opnieuw geprequalificeerd is. TenneT kan deze data opvragen voor controle.

Bijlage E. mFRRsa prekwalficatietest

De aanvrager toont aan via een rechtsgeldig ondertekende verklaring dat hij voldoet aan de eisen gesteld in [3] en [5].

De verklaring bevat ten minste:

- een lijst van de installaties waarmee mFRRsa geleverd gaat worden met daarin:
 - EAN-code van de aansluiting;
 - vermogen;
 - voorbereidingsperiode;
 - leveringsperiode;

Bijlage F. mFRRda prekwalficatietest

Om te prekwalficeren voor de levering van mFRRda dient de aanvrager naar eigen inzicht en in afstemming met TenneT een testactivatie uit te voeren. De activatie wordt hierbij door de aanvrager zelf uitgevoerd. Hierbij dient een met TenneT af te stemmen vermogen, dat voldoet aan de eisen die TenneT gesteld heeft in het document "Productinformatie mFRRda (Incident Reserve / Noodvermogen)" [6], gerealiseerd te worden. Hierbij is het volgende van toepassing:

- De aanvrager vult het aanvraagformulier in met alle Technische Installaties (TI's) die (één regel per EAN) die zij wil prekwalficeren.
- TenneT maakt een selectie van TI's die synchroon (d.w.z. allen gelijktijdig) getest zullen worden, gebaseerd op vermogen en type. TenneT selecteert tenminste 5 TI's die gezamenlijk een gesommeerd mFRRda vermogen hebben van tenminste 5MW.
 - Als de aanvrager 5 TI's of minder specificeert zullen alle TI's geselecteerd worden en zullen deze synchroon getest moeten worden.
 - Als de aanvrager zelf al één of meerdere TI's heeft getest, mag de aanvrager dit aangeven op het aanvraagformulier. TenneT kan deze informatie in overweging nemen en deze TI's uitsluiten van de selectie (andere TI's worden dan in de plaats daarvan geselecteerd). Dit is echter optioneel en nooit gegarandeerd.
- De geselecteerde TI's moeten synchroon (d.w.z. allen gelijktijdig) worden getest. Het mFRRda vermogen moet voor tenminste 60 minuten worden geleverd gedurende de test.
- Het mFRRda vermogen dat daadwerkelijk met de geselecteerde TI's moet worden geactiveerd tijdens de prekwalficatie-test heeft een vermogen van tenminste 5MW en moet overeenkomen met het door de aanvrager uitgestuurde setpoint. Dit betekent dat partiële activatie van de geselecteerde TI's is toegestaan gedurende de mFRRda prekwalficatie-test.
- Het geactiveerde vermogen gedurende de mFRRda prekwalficatietest moet verdeeld worden over de geselecteerde TI's met een verdeling die vooraf met TenneT is afgestemd.

De testactivatie laat ten minste zien dat voldaan wordt aan de eisen die zijn omschreven in [6]. In geval de aanvrager wil prekwalficeren voor op- en afregelend mFRRda dient de test voor beide richtingen te worden uitgevoerd.

De aanvrager dient van elk bedrijfsmiddel, waarvan, ten behoeve van het leveren van mFRRda, door de aanvrager gebruik wordt gemaakt, de technische en functionele specificaties op te geven.

De aanvrager dient een rapport bij TenneT in waarin de test(s) en de uitkomsten daarvan beschreven zijn. Dit rapport heeft een door TenneT voorgeschreven opbouw en beschrijft ten minste de volgende zaken:

- datum en tijdstip van de test;
- tijdsynchrone waarden van het verstuurd setpoint, het gemeten vermogen (per RLE en RLG) en het referentiesignaal als data en in grafiekvorm;
- analyse waarin, aan de hand van de data, toegelicht is dat het te prekwalficeren vermogen geactiveerd kan worden binnen de in [6] gestelde activeringstijd.

Het te gebruiken format is terug te vinden op de website van TenneT.

De aanvrager dient de oorspronkelijke meetdata (inclusief onderliggende TI-data) van de test met een resolutie van ten minste eens per 5 minuten op te slaan en te bewaren gedurende 5 jaar, of tot er opnieuw geprekwalificeerd is. TenneT kan deze data opvragen voor controle.

Bijlage G. Reservevermogen Overige Doeleinden (ROD)

Voor het verkrijgen van een prekwalificatie-status voor ROD en een erkenning als TSP hoeft geen formulier te worden ingezonden wanneer TenneT tussen 14 maart 2018 tot en met 13 maart 2019 een door de TSP ingestuurde bieding heeft ontvangen. In alle andere gevallen is wel een aanvraag benodigd. De prekwalificatie voor de levering van ROD is vergelijkbaar met die voor mFRRsa. De aanvrager toont aan via een rechtsgeldig ondertekende verklaring dat hij voldoet aan de eisen gesteld in [3] [5] [7].

De verklaring bevat ten minste:

- een lijst van de installaties waarmee ROD geleverd gaat worden met daarin:
 - EAN-codes van de aansluiting, en waar van toepassing dezelfde EAN-codes als die gebruikt worden voor het inzenden van T-prognoses;
 - vermogen per aansluiting;

Waar een prekwalificatie voor het leveren van balanceringsdiensten leidt tot een erkenning als BSP, leidt een prekwalificatie voor ROD tot een erkenning als TSP. De algemene regelingen en voorschriften in hoofdstuk 6 gelden ook voor de prekwalificatie van ROD.

Verdere vragen kunnen rondom het prekwalificatieproces voor ROD kunnen worden gericht aan TenneT via: ProcesspecialistenTRS@tennet.eu.